

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО»

О.В. Половенко
О.В. Литвиненко

**Інформаційна компетентність
суб'єктів освітнього простору
загальноосвітнього навчального закладу:
проблеми та шляхи їх вирішення**

(З досвіду роботи Ошеги З. С., методиста методичного кабінету
відділу освіти Петрівської районної державної адміністрації)

*Друкується за рішенням науково-методичної ради
комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»
(протокол від 22.12.2015 р. № 4)*

Кіровоград
2015 р.

Половенко О.В., Литвиненко О.В. Інформаційна компетентність суб'єктів освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу: проблеми та шляхи їх вирішення (з досвіду роботи Ошеги З.С., методиста методичного кабінету відділу освіти Петрівської районної державної адміністрації). – Кіровоград: КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2015. – 40 с.

У виданні висвітлено досвід роботи Ошеги Зої Семенівни, методиста методичного кабінету відділу освіти Петрівської райдержадміністрації, з проблеми «Інформаційна компетентність суб'єктів освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу: проблеми та шляхи їх вирішення». Увага акцентується на авторських ідеях методиста щодо підвищення професійної компетентності вчителя в умовах інформаційного освітнього простору регіону, а саме: компетентнісному підході до організації методичної роботи на діагностичній основі; використанні інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних форм методичної роботи; формуванні інформаційної культури педагога.

Видання адресоване працівникам районних, міських методичних кабінетів, центрів, керівникам навчальних закладів, методичних формувань.

Рецензенти:

Скрипка Г.В. – доцент кафедри теорії і методики середньої освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», кандидат педагогічних наук, доцент;

Аман І.С. – учитель інформатики Знам'янської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів Кіровоградської обласної ради, член обласної творчої групи

Відповідальна за випуск – Корецька Л.В.

Зміст

Вступ.....	4
Актуальність досвіду.....	5
Інформаційно-освітній простір Петрівського району.....	10
Підвищення рівня ІКТ-компетентності вчителя.....	15
Висновки.....	24
Список використаних джерел.....	26
Додаток 1. План проведення семінару-навчання з питань створення Web-сайтів.....	26
Додаток 2. Діагностична картка сформованості інформаційно-комунікативної компетентності вчителів комунального закладу «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія».....	27
Додаток 3. План постійно діючого семінару директорів та заступників.....	31
Додаток 4. План навчання методичного активу вчителів початкової школи.....	32
Додаток 5. Програма районної науково-практичної конференції «Інформаційно-комунікаційні технології та їх роль в освітньому процесі».....	34

ВСТУП

Учитель повинен свідомо йти в ногу з сучасністю, проймається і надихатися силами, що пробудилися в ній.

А.Дістервег

Процеси глобальних змін, що відбуваються на сучасному етапі розвитку всього українського суспільства й освіти зокрема, вимагають нових підходів до управління навчальними закладами, пріоритетними серед яких є впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, що мають забезпечити доступність і ефективність освіти, удосконалення навчально-виховного процесу.

Інформаційні й телекомунікаційні технології відкривають нові можливості для вчителів та учнів. Саме від того, у якій мірі і як будуть вирішені проблеми інформатизації освіти, залежатиме рівень підготовки фахівців освіти в майбутньому. Комп'ютер, інформаційна техніка і технологія виступають не просто як підсилювачі інтелекту – вони відкривають нові вимірювання свідомості. А комунікаційні засоби зв'язують ці вимірювання в єдине ціле, створюючи впорядковану систему нових знань.

На сьогодні, без використання інформаційно-комунікаційних засобів неможливо забезпечити рівний доступ до якісної освіти для всіх учнів.

Кожен учитель загальноосвітнього навчального закладу, незалежно від ступеня, типу, форми власності закладу та рівня своєї кваліфікації, повинен вміти орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного суспільства.

Чим багатограннішою є теоретична підготовка вчителя, тим ширший його підхід до вибору можливих варіантів навчання. І коли стратегію засвоєння знань обрано правильно, то настає взаємне підсилення зусиль учителя та самих учнів, і ефект навчання при цьому різко підвищується.

Ключовою фігурою у вивченні, систематизації, популяризації, упровадженні інформаційно-комунікаційних технологій наявного педагогічного досвіду є методист.

Хто думає про науку, той любить її, а хто її любить, той ніколи не перестав вчитися.

Г. Сковорода

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСВІДУ

Людство вступило в інформаційну епоху. Швидка зміна умов життя примушує шукати нові підходи до підготовки кадрів, здатних ефективно працювати у ХХІ столітті. У системі показників розвитку інформаційного суспільства велике значення має розвиток ІКТ у галузі освіти. Основною метою державної політики в галузі освіти є створення умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України, оновлення змісту освіти та організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень.

Постійний розвиток суспільства потребує такої підготовки педагога, яка зорієнтована на розвиток особистості дитини та на саморозвиток і самовдосконалення вчителя, здатного творчо працювати. Саме тому, украй необхідним є пошук нових підходів, які дозволяють досягти нової якості в дидактичній і методичній підготовці вчителя сучасної школи. Важливим завданням модернізації педагогічної освіти є впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій та мультимедійних засобів навчання.

Сучасний рівень розвитку ІКТ значно розширює можливості доступу до інформації для вчителів та учнів, створює середовище, метою якого є підготовка майбутнього покоління до життя в інформаційному суспільстві.

Тому нині є актуальною проблема формування і розвитку інформаційної компетентності вчителя.

У сучасних умовах модернізації національної освіти значну роль відіграє система методичної роботи, головною метою якої є не лише надання методичної допомоги педагогічним кадрам у розвитку їх професійної майстерності, але й активізація творчого потенціалу кожного педагога.

Реалізація цієї мети залежить від співпраці організаторів методичної роботи на всіх рівнях – керівників методичної служби, методистів, керівників навчальних закладів та організації ними ефективних форм методичної роботи.

За визначеннями тлумачних словників, методист – це спеціаліст з методики викладання певного предмета; спеціаліст, який займається розробкою та розповсюдженням кращих методів навчання і виховання.

Вимоги до роботи методиста досить високі, а проблеми оновлення його функцій набувають особливої гостроти та актуальності.

В умовах постійного реформування системи освіти, методист повинен бути організатором, консультантом, дослідником, аналітиком, керівником, педагогом, технологом освіти, посередником між освітніми закладами, освітянськими спільнотами і соціокультурним середовищем міста, регіону тощо.

Саме виходячи з такого уявлення про місце та роль методиста, формувалася індивідуальна система роботи автора досвіду – Ошеги З.С.

Теоретичне обґрунтування проблеми

Теоретичною основою досвіду стали праці українських учених Б. Андріївського, В. Андрущенка, А. Бика, Б. Гадзецького, Л. Даниленко, Г. Данилової, І. Жерносека, Н. Клокар, В. Кременя, Л. Набокої, В. Олійника, М. Скрипник, Т. Сорочан, К. Старченка та інших, які окреслили сучасні підходи до організації методичної роботи на різних рівнях.

Удосконалення регіональної моделі підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах формування інформаційно-освітнього простору регіону забезпечить системне координування процесом неперервної освіти педагогів; оптимізує поширення і впровадження інноваційних технологій навчання дорослих, у тому числі й інформаційно-комунікаційних.

Створена в Петрівському районі система неперервного підвищення кваліфікації педагогів у міжкурсний період забезпечує: фахове зростання освітян, удосконалення їх професійної компетентності, розвиток творчого потенціалу та педагогічної майстерності.

Фундамент утвореної системи навчання педагогічних працівників складають основні андрагогічні принципи, які спрямовані на реалізацію суспільних та індивідуальних освітніх потреб дорослої людини щодо її професійного, загальнокультурного та наукового рівнів. До таких принципів належать:

1. Пріоритетність самостійного навчання. Організація самостійної діяльності дорослих є основним видом навчальної роботи.
2. Спільна діяльність всіх учасників освітнього процесу та їх взаємодія.
3. Використання наявного позитивного життєвого досвіду, практичних знань, умінь, навичок того, хто навчається.
4. Індивідуалізація навчання.
5. Системність та елективність навчання.
6. Актуалізація результатів навчання.
7. Принцип розвитку освітніх потреб.
8. Принцип усвідомленості навчання.

Мета, провідні ідеї та технологія реалізації досвіду

Професіоналізм методичних кадрів є однією з передумов успішної професійної діяльності вчителів: вони координують різні форми підвищення кваліфікації педагогів, керують науково-методичним забезпеченням навчально-виховного процесу, упровадженням сучасного змісту освіти в шкільну практику, створюють умови для особистого розвитку педагога в системі методичної роботи.

Сучасна діяльність Ошеги Зої Семенівни поєднує існуючий педагогічний досвід з використанням сучасних технологій навчання. Ключову роль у процесі такого поєднання відіграють інформаційно-комунікаційні технології та технології Інтернет.

Метою досвіду є впровадження мережі методичних форм на основі поєднання традиційних та інноваційних підходів до її організації; сприяння

професійному зростанню педагогів шляхом створення умов для формування професійно-педагогічної, інформаційної культури вчителів, упровадження інноваційних технологій; узагальнення та поширення педагогічного досвіду.

Головним об'єктом у методичній роботі є педагог. Тому й діяльність Зої Семенівни спрямована на нього. Спираючись на свої знання, життєвий досвід, тенденції часу, Зоя Семенівна розробляє, упроваджує різні навчальні форми та методи.

В основі представленого досвіду лежать:

- компетентнісний підхід до організації методичної роботи на діагностичній основі;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних форм методичної роботи;
- формування інформаційної культури педагога;
- психологія успіху;
- формування творчого педагога.

Запровадження ІКТ та технологій Інтернет в практику включає такі етапи:

- підготовка методичних рекомендацій і розробка необхідної документації для педагогічних працівників;
- проведення інструктивно-методичних нарад з керівниками навчальних закладів, методичним активом учителів;
- надання оперативної допомоги керівникам шкіл у плануванні й проведенні методичного навчання і самоосвіти вчителів;
- чітке визначення основних етапів упровадження і пов'язаного з ним методичного навчання, щоб воно стало доступним для вчителів;
- оперативний контроль за впровадженням, виявленням типових труднощів і недоліків, внесення коректив до методичних матеріалів, змісту методичного навчання, до темпу й етапів упровадження;
- аналіз результатів упровадження в кінці навчального року і накреслення нових перспектив роботи над цією темою.

Очікувані результати

Упровадження ІКТ забезпечить:

1. Підвищення якості та доступності сучасної освіти.
2. Задоволення інформаційних, освітніх, обчислювальних, телекомунікаційних потреб учнів, учителів, керівників освітніх установ.
3. Підготовку педагогічних працівників, учнів до активної діяльності в інформаційному суспільстві.
4. Розвиток професійної компетентності педагогів шляхом використання нових інформаційно-комунікаційних технологій.
5. Автоматизацію інформаційно-методичного забезпечення організації навчально-виховного процесу, організаційного керування навчальною діяльністю, контролю за результатами засвоєння, а також проектування, оперативного планування і керування освітнім процесом.

6. Автоматизацію процесів інформаційної діяльності, інформаційної взаємодії, у тому числі забезпечення комунікацій на основі використання локальних і глобальної комп'ютерних мереж.

7. Поповнення сучасного навчального закладу необхідними науковими, навчально-методичними, інформаційно-довідковими, інструктивно-організаційними, нормативними, технічними й іншими матеріалами, що використовуються в науково-методичній діяльності освітніх установ, на базі розподіленого інформаційного ресурсу локальних і глобальних мереж.

Коротко про автора досвіду

Ошега Зоя Семенівна працює на посаді методиста районного методичного кабінету відділу освіти Петрівської районної державної адміністрації з 2006 року. Має вищу педагогічну освіту, за фахом учитель початкових класів та математики, за результатами атестації встановлено вищу кваліфікаційну категорію.

Зоя Семенівна – професіонал своєї справи, відповідальний, досвідчений методист, володіє ефективними формами організації науково-методичної роботи, запроваджує сучасні інноваційні технології навчання дорослих.

Її професійне кредо «Любити те, чим займаєшся; пишатися тим, що зроблено, і рухатися далі».

Ефективно та результативно досліджує проблему «Використання інноваційних технологій у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників в умовах рейтингового оцінювання».

Постійно підвищує свій професійний рівень.

У січні 2014 року пройшла курси підвищення кваліфікації на базі КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» з проблеми «Модернізація діяльності методичних служб на засадах компетентісно орієнтованого підходу».

У жовтні 2012 року успішно закінчила трирічну обласну школу удосконалення методичної майстерності з проблеми «Модернізація діяльності районного методичного кабінету на засадах освітнього менеджменту та маркетингу». Пройшла навчання на дистанційних курсах «Основи Інтернету», «Основи ІКТ», «Використання Prezi в діяльності педагога».

Зоя Семенівна вміє переконувати та відстоювати власну думку, намагається бути обізнаною з інноваціями в навчанні дорослих та методиці викладання природничо-математичних дисциплін.

Глибоко вивчає та всебічно аналізує стан викладання інформатики, математики, фізики, рівень навчальних досягнень учнів, вносить пропозиції щодо подальшого удосконалення навчально-виховного процесу. Створює належні умови для розвитку педагогічної майстерності, творчої ініціативи педагогічних працівників, удосконалює форми і методи підвищення їхньої кваліфікації, у тому числі з використанням дистанційних форм навчання. Здійснює моніторингові дослідження якості викладання інформатики, використання та забезпечення інформаційно-комп'ютерних технологій у

системі районної освіти, комп'ютерну обробку та узагальнення методичних рекомендацій РМК.

Бере участь у підготовці та проведенні навчань з питань упровадження ІКТ у роботі з директорами, заступниками директорів загальноосвітніх навчальних закладів, керівниками ДНЗ, різними категоріями педагогічних працівників.

Підтвердженням високого професіоналізму, творчого потенціалу методиста є проведення впродовж 2011-2014 років обласних та районних заходів:

- засідання обласної творчої групи вчителів інформатики з проблеми «Технологічні особливості сучасного уроку інформатики»;

- засідання обласної школи вдосконалення методичної майстерності з проблеми «Упровадження ІКТ у систему науково-методичної роботи з педагогічними кадрами»;

- майстер-клас для методистів методичних кабінетів області, слухачів курсів з підвищення кваліфікації з проблеми «Персональний Web-сайт як засіб модернізації діяльності методичної служби та професійного становлення методиста»;

- районну науково-практичну конференцію з проблеми «Інформаційно-комунікаційні технології та їх роль в освітньому процесі».

Ошега З.С. має власні методичні рекомендації з питань упровадження ІКТ у межах, визначених функціональними обов'язками.

Розробила біля 30-ти методичних та дидактичних матеріалів для вчителів інформатики, початкових класів, керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Свій досвід роботи презентувала на:

- сторінках журналу «Методист» (№ 5 (17) травень 2013 року) «Формування та розвиток ІКТ-компетентності педагогів району»;

- на обласних Інтернет-конференціях: «Формування та розвиток ІКТ-компетентності педагогів району», «Особливості організації науково-дослідницької роботи учнів на уроках інформатики»;

- науково-практичній Інтернет-конференції (ХІ Хмурівські читання) з проблеми «Технологія фахової майстерності: електронні освітні ресурси та технології»;

- на районній Інтернет-конференції «Формування професійної компетентності вчителів, які викладають «Сходинки до інформатики» в умовах упровадження Нового Державного стандарту».

Колеги та педагоги району про неї говорять так: «Зоя Семенівна – це творчий взірець, інновацій творець і знавець».

ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ПЕТРІВСЬКОГО РАЙОНУ

Реформування сучасної освіти відбувається в умовах бурхливого розвитку інформаційних технологій. Поліпшення якості освіти є необхідною умовою формування інформаційного суспільства та конкурентоспроможної економіки. При цьому актуальною є проблема їх раціонального використання в навчально-виховному процесі, управлінській діяльності, підвищенні кваліфікації педагогічних працівників та самоосвіті.

Створення інформаційно-освітнього простору регіону є ключовим завданням відділу освіти. На сьогодні район має відповідні технічні передумови для його формування та розвитку, що регламентуються районною цільовою Програмою «Впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій «Сто відсотків» на період до 2015 року», затвердженою рішенням Петрівської районної ради від 29 березня 2013 року № 366.

Ця Програма передбачає розвиток освітнього інформаційного середовища району в цілому, кожного навчального закладу, кожного навчального предмета. Вона зорієнтована на поліпшення основних показників інформатизації: оснащеність навчальних закладів засобами інформаційних комп'ютерних технологій (ІКТ) та інформаційними ресурсами, їх доступність (безпосередня й телекомунікаційна), їх реальне використання, зумовлене інформатизацією освітнього процесу й укладу школи, результативність застосування ІКТ.

Головною метою Програми є впровадження в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів району сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, створення умов для поетапного переходу до нового рівня освіти на основі зазначених технологій, що забезпечать подальше вдосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві, а також інтеграцію інформаційного простору району в світовий освітній простір та комплексне вирішення **наступних важливих завдань:**

- оснащення загальноосвітніх навчальних закладів засобами інформаційно-комунікаційних технологій;
- забезпечення ефективності використання інформаційних, зокрема мультимедійних та електронних засобів навчання, створення мережі інформаційного забезпечення сфери освіти, запровадження інтерактивних методів навчання;
- створення відкритої мережі освітніх ресурсів;
- оновлення змісту, форм і методів навчання інформатики;
- формування інформаційної культури учнів як невід'ємної складової загальної культури кожної людини і суспільства в цілому;
- удосконалення майстерності педагогічних працівників у використанні комп'ютерної техніки й інформаційних технологій на заняттях з різних предметів;

- ширше використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в управлінській діяльності.

Шляхами й засобами розв'язання проблеми є:

- поліпшення якості шкільної освіти, створення механізму її стійкого інноваційного розвитку, варіативності та індивідуалізації навчання;

- забезпечення загальноосвітнім навчальним закладам доступу до глобальних інформаційних ресурсів з використанням високошвидкісних каналів;

- забезпечення доступу учнів і вчителів загальноосвітніх навчальних закладів до високоякісних локальних і мережевих освітніх інформаційних ресурсів;

- створення та використання в навчальному процесі сучасних електронних навчальних матеріалів та організація ефективного доступу до них через Інтернет;

- створення умов для здобуття повноцінної освіти, соціальної адаптації та реабілітації дітей з обмеженими можливостями та дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні;

- формування дистанційної системи виявлення обдарованих учнів, налагодження їх ефективного електронного зв'язку з провідними фахівцями та вченими;

- забезпечення розвитку інформаційної взаємодії та інтеграції загальноосвітніх навчальних закладів у світовий інформаційний освітній простір.

В умовах становлення і розвитку високотехнологічного інформаційного суспільства постає необхідність у стовідсотковому впровадженні в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій.

Одне з головних завдань освіти району – навчити педагогів використовувати сучасні інформаційні та телекомунікаційні технології в навчально-виховному процесі. Тому основна увага звертається на створення сприятливих умов для впровадження в школах ІКТ, які дадуть змогу вести гнучке й варіативне навчання учнів.

У районі створені умови для системного впровадження та активного використання інформаційних та комунікаційних технологій у роботі навчальних закладів, кожного педагога.

Аналізуючи виконання програми «Сто відсотків» можна констатувати, що значно зросла кількість навчальних закладів обладнаних сучасною комп'ютерною технікою.

У 2014 році відділом освіти Петрівської райдержадміністрації проводилася робота щодо залучення коштів місцевих бюджетів і спонсорських надходжень для комп'ютеризації загальноосвітніх навчальних закладів району та оновленням наявних НКК.

За рахунок районного бюджету придбано 1 НКК (6+1) для Зеленської загальноосвітньої школи I-III ступенів на суму 40 тис. грн.

На сьогодні 15 загальноосвітніх навчальних закладів району забезпечені 21 навчальним комп'ютерним комплексом (усього 222 комп'ютери).

У закладах створені робочі місця для керівників та педагогічних працівників. Навчальне навантаження на НКК у середньому по району складає близько 30 навчальних годин на тиждень (у сільській місцевості – 27,01, у місті – 34,38) при нормі 36-40 годин на тиждень.

Середнє навантаження на 1 комп'ютер у районі становить 10 учнів та 6 учителів. Укомплектовано офісною технікою робочі місця керівників ЗНЗ, ДНЗ.

Шкільні бібліотеки семи навчальних закладів (Петрівська, Червонокосянтинівська, Балахівська, Луганська, Чечеліївська загальноосвітні школи I-III ступенів, Петрівська I ступеня, комунальний заклад «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія») забезпечені комп'ютерами.

Мультимедійним обладнанням (ноутбук + проектор) забезпечено 14 закладів та установ освіти, що складає 88 % від потреби.

8 закладів освіти (Новостародубська, Червонокосянтинівська, Володимирівська, Петрівська, Чечеліївська, Луганська, Зеленська загальноосвітні школи I-III ступенів, комунальний заклад «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія») мають 17 інтерактивних дошок.

До мережі Інтернет у районі підключено 100% закладів та установ освіти (серед них 17 ДНЗ, 13 ЗНЗ, 2 НВК, відділ освіти, ЦДЮТ). У дев'яти навчальних закладах діє локальна мережа у комп'ютерних класах.

У 2014 році за рахунок бюджету сільських та селищних рад підключено до мережі Інтернет 5 дошкільних навчальних закладів на суму 7 тис. грн. та перепідключено до швидкісного Інтернету Ганнівську загальноосвітню школу I-III ступенів.

Важливими складовими інформаційно-освітнього простору району є сайти, блоги освітніх установ, методистів, керівників навчальних закладів, педагогів, методичних формувань.

Для вчителів – це, перш за все, доступ до сучасних інформаційних ресурсів з метою підвищення власної фахової майстерності та обміну інформацією зі своїми колегами. Для учнів – це можливість своєчасного і якісного доступу до навчальних ресурсів мережі, дистанційних курсів, олімпіад, конкурсів та ін.

З метою створення комп'ютерної мережі закладів освіти району, наповнення інформаційного простору освітнім компонентом, надання практичної допомоги в листуванні через Інтернет та створенні Web-сайтів загальноосвітніх навчальних закладів, відділом освіти видано наказ від 21 грудня 2009 року № 397 «Про створення веб-сайтів у ЗНЗ району», на базі закладів району організовано та проведено навчання для педагогічних працівників, керівників ЗНЗ та ін. (Додаток 1).

Наявність веб-сайта відділу освіти, методичного кабінету дозволяє оперативно інформувати керівників загальноосвітніх навчальних закладів, учителів, громадськість, батьків, учнів щодо основних заходів району. Створено сайти РМО вчителів інформатики та 5 сайтів учителів інформатики, сайти ШМО вчителів початкових класів та 10 особистих сайтів учителів початкових класів, сайти директорів та заступників директорів з навчально-виховної роботи.

Сайти регулярно поповнюються інформаційними матеріалами про стан освітньої галузі району. На час вивчення їх відвідали майже 67 000 та 42 000 користувачів Інтернету! Така кількість відвідувань є досить високою.

З метою популяризації можливостей і розширення мережі інформаційних ресурсів для формування єдиного інформаційно-навчального середовища регіональної освітньої системи, створення позитивного іміджу закладу освіти проведено районний конкурс Web-сайтів навчальних закладів.

Усі заклади та установи освіти району мають електронні поштові скриньки. Створена і працює мережа зв'язку закладів з відділом освіти засобами *електронної пошти*. Це дозволяє оперативно передавати і приймати інформацію. Налагоджується система спілкування через Skype.

Потенціал інформаційного простору району ефективно використовується в організації навчально-виховного процесу в кожній школі. Щоб забезпечити отримання оперативної інформації батькам про навчання та поведінку дитини, усі заклади району впроваджують освітній інноваційний проект «*Класна оцінка*».

З метою забезпечення виконання обласної цільової програми «Сто відсотків» щодо 100% оволодіння вчителями загальноосвітніх навчальних закладів основами ІКТ у районі організуються та проводяться відповідні заходи.

Процес інформатизації системи освіти висуває нові вимоги і до методистів у сфері підвищення ІКТ-компетентності. Методист сьогодні повинен бути особливо компетентним, тому що, крім традиційних професійних знань, він повинен мати сучасні знання й навички роботи з інформаційними технологіями, високу інформаційну культуру, що у свою чергу, вимагає зміни всього компонентного складу й структури традиційної методичної системи.

У районі акцентується увага на формуванні інформаційно-комунікаційної компетентності методиста: здатності орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

З цією метою в районі були створені:

- школа комп'ютерної грамотності з проблеми «Вироблення практичних навичок використання комп'ютерної техніки у професійній діяльності методиста» (2010-2011 н. р.);

- постійно діючий семінар з проблеми «Розвиток ІКТ-компетентності методиста» (2011-2012 н. р.).

Ошега Зоя Семенівна професійно здійснювала керівництво даними формами роботи.

У ході занять методисти знайомились із складовими комп'ютера, текстовим процесором Microsoft Word, редактором електронних таблиць Microsoft Excel, основам роботи з PowerPoint, Publisher, Internet.

Сьогодні важливого значення набувають не тільки міцні фундаментальні знання методиста, але і його здатність оперативно реагувати на запити динамічно мінливої дійсності, постійно поповнюючи свій інтелектуальний багаж новою інформацією, безупинно займаючись самоосвітою й максимально ефективно використовуючи джерела інформації для рішення освітніх проблем.

З метою удосконалення професійної компетентності методистів з питань впровадження інформаційно-комунікаційних і хмарних технологій у 2014-2015 навчальному році проводилось навчання з проблеми «Використання ресурсів мультимедіа в роботі методиста» (керівник Ошега З.С.), з планом та матеріалами якого можна ознайомитись за посиланням: https://docs.google.com/document/d/1MJMwEENLZd52_Oa8xEwJWRXBWMeJU5_YmzXJzpyl6BKw/edit.

Для ефективного розвитку ІКТ-компетентності педагогічних працівників, використання та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі на базі комунального закладу «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія» упродовж року проводилися навчання, наради-семінари, тренінги для керівників загальноосвітніх навчальних закладів, дошкільних навчальних закладів, учителів-предметників, учителів початкових класів.

95 педагогів району протягом 2014 року пройшли курси підвищення кваліфікації на базі КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського» та на базі Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Керівники навчальних закладів, методисти, учителі під час проходження курсів підвищення кваліфікації брали активну участь у тренінгах з ІКТ. Як результат, сьогодні 92% педагогічних працівників району мають сертифікати з курсів «Microsoft® Цифрові технології», «Інтел® Навчання для майбутнього», «Основи ІКТ», «Основи Інтернету», «Основи комп'ютерної графіки», «Основи презентацій» та інші. Рівень комп'ютерної грамотності педагогічних працівників району зростає з кожним роком.

У 8 навчальних закладах району (Іскрівська, Володимирівська, Ганнівська, Чечеліївська, Петрівська, Балахівська, Червоносільська загальноосвітні школи I-III ступенів, Петрівська I ступеня) педагогічні працівники успішно пройшли навчання з курсу «Основи ІКТ» та отримали сертифікати «Сто відсотків володіння ІКТ».

Два заклади району (Володимирівська, Луганська загальноосвітні школи I-III ступенів) за підсумками Всеукраїнського конкурсу «2000 шкіл» стали учасниками II етапу пілотного експерименту з відпрацювання інноваційних технологій «Відкритий світ».

Чотири заклади району (Червонокостянтинівська, Луганська, Ганнівська, Петрівська загальноосвітні школи I-III ступенів) працюють за інформаційно-технологічним профілем.

Отже, у районі створено всі умови для того, щоб кожен учитель оволодів основами використання комп'ютерної техніки як засобом навчання, широко впроваджував нові інформаційні технології в шкільну практику.

На найближчу перспективу в районі планується запровадження дистанційної форми організації навчання. Це дасть змогу:

- надавати педагогам різнорівневу інформацію;
- створювати умови для рівного доступу до якісної освіти;
- поширювати спектр освітніх послуг, використовуючи веб-ресурси.

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Без якісного росту педагогічного професіоналізму ми будемо приречені залишатися в минулому.

Формування інформаційно-комунікаційних технологій є одним із найбільш актуальних завдань системи безперервної педагогічної освіти. ІКТ-компетентність стає важливою складовою фахової та методичної компетентності вчителя.

Зоя Семенівна вважає, що розпочинати треба саме з підготовки вчителя до роботи в умовах інформаційного буму, щоб педагог не почував себе безпорадним, адже неграмотне користування ІКТ на уроці не тільки не дасть бажаного результату, але й може зашкодити. ІКТ повинно стати інструментом вчителя, а сучасні засоби – потужним інструментарієм навчального процесу. Цьому значною мірою може сприяти використання ІКТ у методичній роботі. Методист у першу чергу повинен сам опанувати основи комп'ютерної грамотності та озброїтися глибокими знаннями щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі. Дотримуючись цього правила Ошега З.С. постійно удосконалює свої знання шляхом самоосвіти. Опрацьовані ресурси, сервіси, сайти, методи роботи демонструє під час проведення методичних заходів, викладає в методичних рекомендаціях, статтях.

Методист постійно шукає та упроваджує нові форми, методи роботи з різними категоріями педагогічних працівників, що у свою чергу підвищує результативність проведених заходів та мотивацію до навчання у вчителів. Успіх упровадження ІКТ, вважає Зоя Семенівна, залежить від створення нетрадиційної атмосфери занять, розвитку соціально активної робочої

обстановки, заснованої на колективній роботі, освоєнні знань у співпраці з іншими, груповій роботі.

Перш ніж розпочинати роботу з педагогами району щодо навчання з використання ІКТ та прищеплення певних навичок роботи з ними, обов'язково проводиться діагностування, моніторингові дослідження рівня ІКТ-компетентності педагогів та керівників ЗНЗ. Питання анкет в основному спрямовані на виявлення базового рівня володіння ПК вчителем, визначення розділів курсу «Основи ІКТ», які найбільше цікавлять педагогів та рівень знань з цих розділів. У додатку 2 можна ознайомитися з діагностичною картою сформованості інформаційно-комунікаційних компетентностей учителів комунального закладу «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія».

Результати діагностування свідчать про наявність певних проблем у процесі формування ІКТ-компетентностей педагогів району і необхідність якнайшвидшого пошуку різноманітних шляхів їх розв'язання.

Виходячи з цього, при плануванні процесу підготовки вчителів у районі враховуються такі чинники:

- технічний, програмний, методичний та інформаційний компоненти ІКТ;

- рівень засвоєння ІКТ учителем як користувачем (визначається глибиною володіння можливостями комп'ютерної техніки та програмним забезпеченням загального призначення);

- рівень упровадження вчителем ІКТ у свою професійну діяльність (визначається шляхом діагностування того, наскільки творчо та системно вчитель готовий використовувати ІКТ при викладанні своєї дисципліни).

Особлива увага під час планування звертається на координацію планів роботи методиста з планом роботи районного методичного кабінету, планами роботи навчальних закладів, методичних формувань. При цьому обов'язково здійснюється збір, аналіз зворотної інформації про діяльність педагогічних працівників та на цій основі коригується їх роботи.

Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів у районі впроваджується через таку мережу методичної роботи:

- система постійно діючих семінарів з питань удосконалення навичок роботи на комп'ютері з різними програмами і використання ІКТ в освітньому процесі;

- індивідуальні консультації за запитом;

- система проблемних семінарів на основі вивчення освітніх потреб у використанні ІКТ;

- система майстер-класів, стажувань у педагогів компетентних в ІКТ;

- науково-практичні конференції;

- наради-семінари;

- тренінги;

- дистанційне навчання;

- вебінари.

Структура методичної роботи спрямована на формування та вдосконалення інформаційної грамотності вчителя, а саме: здатності розуміти сутність обробки інформації, знаходити інформацію в різних джерелах, користуватися автоматизованими системами пошуку та обробки інформації, інтерпретувати інформацію, використовувати моделювання для вивчення різноманітних об'єктів та явищ, виконувати аналіз інформаційних моделей та ін., формування умінь усвідомленого використання сучасних інформаційних технологій у навчанні; знайомство з електронними засобами навчального призначення за предметами, мультимедійними навчальними та довідковими посібниками, Інтернет-ресурсами; обговорення та відпрацювання методичних прийомів їх використання. Передбачається здобуття та удосконалення навичок користувача, формування готовності використовувати ІКТ у своїй професійній діяльності.

Формування інформаційної культури – важливий чинник запровадження інформаційних технологій не тільки в навчально-виховний процес, а й для постійного вдосконалення професійної майстерності. У планах роботи методичних структур району реалізується комплекс заходів і нових форм роботи щодо підвищення теоретичного та методичного рівня педагогічних працівників з питань упровадження інформаційних технологій.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у галузі освіти і безпосередньо в діяльності керівника закладу стало загальною необхідністю. Сьогодні сучасний керівник навчального закладу повинен успішно здійснювати як управлінську, так і педагогічну діяльність, забезпечуючи управління реалізацією впровадження ІКТ у навчально-виховний процес. Тому в районі для керівників ЗНЗ, ДНЗ на базі навчальних закладів були проведені навчання, тренінги з таких питань:

- створення та заповнення сайту, блога, робота зі Skype;
- методики проведення веб-квесту;
- створення веб-квесту «Імідж навчального закладу» (<http://webkvestimidgz.nz.blogspot.com/>);
- реалізація проекту «Єдиний освітній простір району» засобами програмного комплексу «Курс: Дошкілля», «Курс: Освіта»;
- використання ІКТ технологій у навчально-виховній роботі дошкільного навчального закладу;
- заповнення даних у системі «Класна оцінка», інформаційного середовища для забезпечення якісної освіти (https://docs.google.com/document/d/1qR78wtONBs4KrCrMUwLIT1SI8To4f3mD0_6wujeCImY/edit);
- Інтернет-простір для підвищення якості управлінської культури керівників загальноосвітніх навчальних закладів;
- використання програми Microsoft Office Excel для створення дидактичних і методичних матеріалів (https://docs.google.com/document/d/1wJjK6vT5wAAnr7WwFoJLTIUA-G2qz8xJqi-0cp8l_4/edit);

– хмарні технології у навчально-виховному процесі та засоби Веб 2.0 в управлінській діяльності (https://docs.google.com/document/d/1m_OrmgIOSY6LbvINRU7Ow3TmqZUuCBJlAreAAB2nutk/edit).

На засіданнях постійно діючого семінару директорів та заступників директорів з навчально-виховної роботи розглядалися актуальні питання використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі та управлінській діяльності, упровадження проектів «Відкритий світ», «Класна оцінка», «Шлях до успіху», «Школа-новатор». На практичній частині постійно діючого семінару педагоги створювали електронні скриньки, реєструвалися на безкоштовній платформі «EDUKIT» для створення освітянського сайту. (Додаток 3)

Варто відзначити, що навчання проводяться на базі опорних шкіл. Так, на базі комунального закладу «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія» проведено навчання для вчителів інформатики та директорів щодо роботи зі Skype та роботи з інтерактивною дошкою.

На базі Червонокосянтинівської загальноосвітньої школи I-III ступенів, опорної школи з питань інформатизації, проводилися районні семінари, навчання для директорів та заступників директорів з питань створення блогів, сайтів, роботи зі Skype для забезпечення якісного освітнього процесу.

Для методичного активу вчителів початкових класів у районі організовано навчання з проблеми «Роль методичних формувань у підготовці вчителя початкової школи з основ ІКТ». (Додаток 4)

Важливою складовою системи методичної роботи, що максимально враховує специфіку кваліфікації педагога як учителя-предметника, є районні методичні об'єднання вчителів інформатики, фізики, математики.

Організуючи заняття, Зоя Семенівна акцентує увагу на формуванні в педагогів умінь використовувати засоби новітніх інформаційних технологій, структурну побудову занять з використанням ІКТ; конструюванні ситуацій, у яких учні повинні застосовувати набуті раніше знання, уміння, навички.

РМО вчителів інформатики досліджує проблему «Формування професійної компетентності учителів інформатики в умовах профільного навчання». Метою роботи об'єднання є безперервне вдосконалення рівня педагогічної майстерності вчителів, їх ерудиції і компетентності в галузі ІТ та освіти. З матеріалами районного методичного об'єднання можна ознайомитися за посиланням <https://docs.google.com/document/d/1Ncy6t8DuzfDgCGMVIcuLJ0XuNS0eUzxb3dTpcM3s6Y/edit>

Крім районного методичного об'єднання ефективно та результативно працюють:

- майстер-клас Сайка С.В. з проблеми «Формування професійної компетентності учителів інформатики з ІКТ, з метою організації роботи з обдарованими учнями» (<https://docs.google.com/document/d/1YapsTCcQDvSlC75l0VSP7u4oVg0Y6ot7RzM2qukoLsQ/edit>);

- творча група вчителів інформатики (керівник Царук О.Я.), які викладають за Новим Державним стандартом з проблеми «Технологічні підходи у викладанні шкільного курсу інформатики в контексті трансформаційних змін середньої освіти» (<https://docs.google.com/document/d/1q6ZerswQFIHLPtKwTM25KRYAzvXuMuLjo7HooPF934g/edit>);

- школа підвищення педагогічної майстерності вчителів, які викладають «Сходинки до інформатики» у 2-4 класах з проблеми «Умови та шляхи ефективного впровадження курсу «Сходинки до інформатики» у загальноосвітніх навчальних закладах району» (<https://docs.google.com/document/d/15w7NU8v9IU6V9I4cFV4Znxm-xmRgFE4tIimoMwa0wwI/edit>);

- консультпункт для молодих учителів інформатики на базі опорного закладу (Червонокосянтинівська загальноосвітня школа I-III ступенів) з проблеми «Організація навчально-виховного процесу з інформатики» (керівник Сайко С.В.). На консультаціях розглядаються актуальні питання проведення уроків, підготовки учнів до участі в олімпіадах, конкурсах.

З метою поглиблення знань учителів-предметників у сфері інформаційних технологій, оволодіння навичками застосовувати їх у процесі викладання різних навчальних предметів у районі проводилися семінари-практикуми з проблем:

- Використання ІКТ на уроках інформатики як один із шляхів розвитку творчих здібностей учнів;

- Комп'ютерні презентації на уроках інформатики;

- Формування та розвиток творчої особистості на уроках інформатики;

- Формування інформаційної компетентності учнів в умовах творчого використання інформаційно-технологічних методів навчання;

- Комп'ютерні технології як засіб розвитку творчої особистості молодших школярів;

- Формування життєвих компетентностей школярів шляхом використання інформаційних технологій;

- Використання інформаційних технологій у процесі формування творчої особистості учня;

- Використання програмних педагогічних засобів у викладанні математики;

- Використання інформаційних технологій для формування інформаційно-комунікативної компетентності школярів на уроках словесності;

- Формування креативної компетентності учнів шляхом використання ІКТ на уроках географії;

- Використання ІКТ на уроках історії як ефективний засіб формування ключових компетентностей учнів;

- Формування навичок інформаційної компетентності педагогів під час адаптаційного періоду.

Для підвищення результативності роботи з інформатики, інформаційних технологій та підвищення рівня професійної компетентності вчителів інформатики на базі Червонокосянтинівської загальноосвітньої школи

I-III ступенів функціонує постійно діючий семінар учителів інформатики з проблеми «Сучасні підходи до розв'язання олімпіадних задач з інформатики» (керівник Сайко С.В.).

На семінарах-практикумах методист звертає увагу на особливості побудови уроків з використанням ІКТ, головну функцію вчителя на таких уроках – створення комунікативних умов, що ведуть до аналізу й розуміння змісту навчального матеріалу, способів пізнання.

Принципово важливим є подолання в районі проблеми щодо упровадження педагогами в практичну діяльність Інтернет-ресурсів. З цією метою було створено школу комп'ютерної грамотності з проблеми «Вироблення практичних навичок використання мультимедійного обладнання у професійній діяльності вчителя» (керівники Лазарчук Г.О., Царук О.Я., учителі інформатики, які були слухачами обласної творчої групи з питань опрацювання та методики роботи з інтерактивними дошками) http://zoaya-oshega.edukit.kr.ua/metodichni_zahodi/shkg_pedagogichnih_pracivnikiv/.

«Навчився сам – навчи колегу» – формула системи навчання школи. Працюючи за цією формулою, керівники школи показували на практиці можливості, переваги та недоліки використання мультимедійного обладнання.

Ще недавно ІКТ опікувалися лише вчителі інформатики, а зараз це питання є актуальними для кожного педагогічного працівника.

У зв'язку з цим виникла потреба у створенні в районі Школи комп'ютерної грамотності для педагогічних працівників з проблеми «Використання SMART технологій для структурування та проведення навчальних занять», основна мета якої – ознайомлення вчителів-предметників із програмним забезпеченням SMART Notebook 10. Очолила школу комп'ютерної грамотності Бондарева Н.П., учитель інформатики Іскрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів, яка пройшла навчання з зазначеного курсу в м. Києві і отримала сертифікат тренера.

Детальну інформацію про роботу школи можна знайти за посиланням http://zoaya-oshega.edukit.kr.ua/metodichni_zahodi/shkg_vchiteliv-predmetnikiv/.

Плани роботи:

1. https://docs.google.com/document/d/1AcqxYkKbN6z10zXHgHy1d_VTI_FukqgsOyV4kTkHE2A/edit

2. https://docs.google.com/document/d/14qcX7NWkPF6NqEke7Ck_Wa8XNEA50w_NBD11pMhAy0U/edit

Зміст, форми та методи роботи сприяли досягненню головної мети – підвищенню рівня професійної компетентності педагога, що є однією з умов покращення результативності освітнього процесу в цілому. Саме використання активних, особливо інтерактивних технологій, дозволяє досягти в навчанні дорослих найкращого результату.

Ефективному розвитку ІКТ-компетентності педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів сприяли проведені науково-практичні конференції «Сучасні інформаційні технології в освітню систему» (2008 р.) та «Інформаційно-комунікаційні технології та їхня роль в освітньому

процесі» (2012 р.). Детальніше з програмою Інтернет-конференції «Інформаційно-комунікаційні технології та їхня роль в освітньому процесі» можна ознайомитись у додатку 5.

Тематичними напрямами роботи конференцій були:

- Вплив інформаційних технологій на психологічний стан дитини;
- Використання можливостей мережі Інтернет у навчально-виховному процесі;
- Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі закладу;
- Інформаційні технології – шлях до індивідуального навчання та підвищення його ефективності;
- Використання інформаційних технологій у початковій школі;
- Вплив ІКТ на формування особистісних якостей учнів загальноосвітніх навчальних закладів;
- Створення інформаційного середовища для забезпечення якісної освіти в загальноосвітньому навчальному закладі;
- Використання інформаційно-комунікаційних технологій у методичній роботі з педагогами та управлінській діяльності;
- Інтернет – вікно у навчально-виховному процесі;
- Web-сайт у роботі заступника директора школи;
- Формування здоров'язберігаючої компетентності учнів початкових класів під час роботи в мережі Інтернет;
- Використання ІКТ у роботі бібліотекаря.

Учасниками конференцій були вчителі-предметники, учителі початкових класів, психологи, керівники закладів.

У березні 2015 року в районі відбулася районна науково-практична Інтернет-конференція для педагогічних працівників загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів з проблеми «Інформаційно-комунікаційна компетентність педагогів як умова забезпечення якості освіти» (матеріали на сайті <http://internet-konferensiya.blogspot.com/>).

Головна мета Інтернет-конференції: визначення стану впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів ІКТ; обмін досвідом, удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів у сфері впровадження ІКТ у навчально-виховний процес; створення вільного доступу до методичного забезпечення використання ІКТ; оновлення змісту, форм і методів навчання шкільних предметів; поліпшення якості шкільної освіти, створення механізмів її стійкого інноваційного розвитку, варіативності та індивідуалізації навчання.

Для ознайомлення з кращими зразками педагогічного досвіду вчителів району, упровадження педагогічних знахідок, нових підходів у навчанні та вихованні школярів, створення зразків педагогічної й навчальної діяльності, розвитку творчої індивідуальності та професійної компетентності вчителів, які запроваджують сучасні інформаційно-комунікаційні технології в навчальну діяльність району, з 01 квітня по 22 жовтня 2015 року проведено методичний

фестиваль «Уроки з використанням інформаційно-комунікаційних технологій». Матеріали фестивалю розміщені на сайті <http://metodfestikt.blogspot.com/>.

Варто відзначити, що під час проведення зазначених вище заходів змінилася роль педагогів: із «стороннього спостерігача» вони ставали «активними учасниками», «організаторами». Співпраця, підтримка колег, визнання досягнень колегами для багатьох педагогів є найважливішими стимулами саморозвитку, творчості.

Важливою складовою професійної компетентності педагогів є, звичайно, самоосвіта. Методист, володіючи навичками використання сучасних технологій, створює віртуальний простір, яким зацікавлює педагога, а відтак мимоволі сприяє його самоосвіті, саморозвитку.

Однією з функцій методичної роботи є інформаційне забезпечення педагогів. Напрямки цієї роботи відображено у схемі (рис. 3.5).

Рис. 3.5. Інформаційне забезпечення педагогів

На сайті районного методичного кабінету (<http://petrove-petrmk.edukit.kr.ua/ikt/>) створено сторінку з такими рубриками: «Навчання з ІКТ», «Курс: освіта», «Відкритий світ», «Програма 100% безпечний Інтернет», «Веб-квест», «Дистанційне навчання», «Освітні ресурси на допомогу педагогічним працівникам, методистам, керівникам навчальних закладів».

Представлені методичні матеріали розраховані на опрацювання комплексу важливих актуальних теоретичних питань. Їх характерною особливістю є органічний взаємозв'язок теорії і практики. Підібрана тематика пов'язана з основною науково-методичною проблемою «Формування та розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності педагога», а також враховує їх запити та потреби.

Розміщені матеріали, опитувальники, діагностичні анкети на сайтах забезпечують не тільки інформування вчителя, а й мимоволі заставляють його вчитись працювати з веб-ресурсами.

Зважаючи на вищезазначене, можна стверджувати, що створена модель використання інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення професійного рівня педагога сприяє формуванню умінь учителя користуватися послугами поштових серверів, використовувати віртуальні диски Google, Yandex, Ukr.net, цифрові освітні ресурси, а також удосконалює навички володіння самим персональним комп'ютером й програмним забезпеченням, що дає доступ до веб-джерел.

Результатом упровадження інноваційних педагогічних технологій у навчально-виховний процес є участь загальноосвітніх навчальних закладів у різноманітних проектах, конкурсах, акціях.

Педагогічні працівники є активними учасниками семінарів, Інтернет-конференцій, конкурсів з використання ІКТ у навчально-виховному процесі.

Про інформаційну компетентність учителів свідчать і численні приклади яскравих та змістовних презентацій під час представницьких заходів, розміщення кращих уроків у мережі Internet на освітянському сайті «Острів знань», учительському журналі on-line, на сайті videoiroki.net.

Ось декілька прикладів, які підтверджують високий рівень ІКТ-компетентності педагогів.

П'ять закладів району є учасниками освітньої програми Microsoft «Школи-новатори».

Чечеліївська загальноосвітня школа I-III ступенів є учасником упровадження міжнародної програми «Intel® «Шлях до успіху».

П'ять закладів району (Ганнівська, Новостародубська, Володимирівська, Петрівська, Червонокосянтинівська загальноосвітні школи I-III ступенів) були учасниками конкурсу «Samsung назустріч знанням 2012» за участі компанії «Samsung». Учні підготували есе на тему «Школа майбутнього» і розмістили на сайті компанії «Samsung».

Учитель історії Петрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Великант Людмила Анатоліївна взяла участь у другому обласному етапі огляду-конкурсу «Проектування IT-контенту сучасного уроку» і здобула III місце.

Гнатюк Л.Г., директор Петрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів, стала переможцем серед директорів загальноосвітніх навчальних закладів Кіровоградської області за результатами конкурсу «Я активний освітянин» за підтримки Інтернет-порталу.

Глуценко Л.І., учитель математики Петрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів, отримала грамоту активного учасника Інтернет-порталу конкурсу «Я активний освітянин».

Заступник директора з навчально-виховної роботи Володимирівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Погорела Т.М. 19 квітня 2012 року в межах проведення дня газети «Завуч» на творчій зустрічі керівників шкіл

області представляла особистий сайт, який визнано кращим у номінації «Кращий авторський сайт».

Педагоги загальноосвітніх навчальних закладів району брали активну участь в обласному огляді-конкурсі «Проектування ІТ-контенту сучасного уроку» представивши методичні розробки уроків з різних предметів. Висоцька Я.С., учитель інформатики Чечеліївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів здобула ІІІ місце в огляді-конкурсі.

11 педагогів району стали учасниками обласного ярмарку педагогічних ідей «Інформаційно-комунікаційна компетентність педагогів як умова забезпечення якісної освіти». Переможцями стали методист РМК Ошега З.С. та Гончарук В.Д., учитель хімії Новостародубської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів.

ВИСНОВКИ

В умовах сьогодення під впливом інформаційного суспільства, глобалізації та інтеграції відбувається зміна пріоритетів системи навчання педагогів і в міжкурсовий період. Актуальними стають питання організації навчання в міжкурсовий період на засадах неперервності та андрагогіки, розвитку ІКТ та самоосвітньої компетентності педагогів.

Упродовж останніх років інформатизація охопила всі сфери управлінської діяльності. Безперечно, що інформатизація значно полегшує роботу як керівника, так і вчителя, сприяє заощадженню часу, своєчасному прийняттю управлінських рішень на основі проведеного аналізу тощо. Водночас, інформатизація підвищує вимоги до професійної підготовки методистів, педагогів, керівників закладів, особливо до рівня їх інформаційної компетентності. Наявність достатньої матеріально-технічної бази, потужного кадрового потенціалу дозволяє успішно вирішувати цілий ряд управлінських, навчальних та методичних питань.

Знання ІКТ стає невід'ємною складовою інформаційної культури сучасного педагога. Використання ІКТ у сучасній школі позитивно впливає на способи організації процесу навчання, керування навчально-пізнавальною діяльністю учнів, стимулювання цієї діяльності, контроль і перевірку засвоєння навчального матеріалу. Істотно зміцнюються зв'язки між усіма учасниками освітнього процесу за рахунок використання ІКТ. Створюється єдина система інформаційного забезпечення організації освітнього процесу. Відкриваються широкі перспективи для вдосконалення системи керування освітою від шкільного до районного рівнів.

Наявність достатньої матеріально-технічної бази, потужного кадрового потенціалу дозволяє успішно вирішувати цілий ряд управлінських, навчальних та методичних питань. Володіння ІКТ стало критерієм загальної грамотності особистості: ІКТ-компетентності учня формуються не лише на уроках інформатики та інших предметів, а й у результаті ефективного використання набутих знань у позакласній, позашкільній роботі, завдяки участі в міжнародних, всеукраїнських, обласних програмах та проектах.

Матеріали вивченого та узагальненого досвіду роботи Ошеги Зої Семенівни, методиста методичного кабінету відділу освіти Петрівської райдержадміністрації, з проблеми «Особливості організації науково-методичної роботи з педагогами в умовах освітніх округів Петрівського району» підтверджують, що освіта має бути змістовою, знання повинні використовуватися для розв'язання сьогочасних і майбутніх задач. Про результативність створеної в районі систем неперервного навчання свідчать такі факти:

1. На базі району проведено ряд обласних методичних заходів, у ході яких розглядалися актуальні питання впровадження ІКТ у навчально-виховний процес та управлінську діяльність:

➤ засідання обласної творчої групи вчителів інформатики з проблеми «Технологічні особливості сучасного уроку інформатики»;

➤ заняття обласної школи удосконалення методичної майстерності методистів із проблеми «Упровадження ІКТ у систему науково-методичної роботи з педагогічними кадрами»;

➤ Міжрегіональний семінар «Науково-методичний супровід розвитку інформаційно-навчального середовища регіону».

2. 05 листопада 2015 року на базі комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» відбулося заняття авторської творчої майстерні Зої Семенівни Ошеги, методиста відділу освіти Петрівської райдержадміністрації з проблеми «Інформаційна компетентність суб'єктів освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу: проблеми та шляхи їх вирішення».

Мета заходу:

- підвищення професійної компетентності та удосконалення науково-методичної підготовки методистів;
- поширення інноваційних технологій, продукування оригінальних інноваційних ідей;
- презентація досвіду роботи Ошеги З.С. з питань упровадження ІКТ;
- залучення кращих методистів-новаторів до розвитку професійних контактів з питань упровадження ІКТ.

План заняття включав презентацію досвіду роботи З.С. Ошеги, методиста відділу освіти Петрівської райдержадміністрації, з проблеми «Формування та удосконалення інформаційної компетентності педагогічних працівників» (<https://prezi.com/iwcbfkbc-fyo/presentation/>).

Методична студія «ІКТ-технології в науково-методичній роботі з педагогами», яку майстерно провела Зоя Семенівна, дала можливість гармонійно поєднати теоретичний, методичний, технологічний аспекти вивчення проблеми, забезпечити розвиток професійного мислення, професійної майстерності, підвищення методичної компетентності.

Результатом авторської майстерності є методичний веб-квест «Інноваційні технології в роботі методиста» (http://vebkvestinnovacii.blogspot.com/p/blog-page_15.html).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бикова Ю.О. Основи стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей в системі освіти України : [методичні рекомендації] / Ю.О. Бикова, О.М. Спірна, О.В. Овчарук. – К. : Атіка, 2010. – 88 с.
2. Грабовський П.П. Інформаційна компетентність учителя середньої школи / П.П. Грабовський // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2008. – № 37. – С. 118-123.
3. Жалдак М.І. Формування інформаційної культури вчителя / М.І. Жалдак, О.А. Хомік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.icfcst.kiev.ua/SYMPOSIUM/Proceedings/Galdak.doc.
4. Звітна наукова конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України : [матеріали наукової конференції]. – Київ : ІТЗН НАПН України, 2011. – 111 с.
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.12.2005 р. № 693 «Про проведення педагогічного експерименту щодо навчання майбутніх учителів та вчителів інформаційно-комунікаційним технологіям» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua-info.biz/legal/basegt/ua-dmphppt.htm>.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.04.2005 р. № 248 «Про розширення педагогічного експерименту за програмою «Intel® Навчання для майбутнього» щодо навчання майбутніх учителів ефективному використанню інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osvita-ua.net/legislation/Vishya_osvita/3244.
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.09.2004 р. № 749 «Про проведення експерименту за програмою «Intel® Навчання для майбутнього», щодо навчання вчителів використанню інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS2526.html.

Додаток 1

План

проведення семінару-навчання з питань створення Web-сайтів

<i>Дата проведення:</i>	<i>15 лютого 2012 року</i>
<i>Місце проведення:</i>	<i>Петрівський НВК</i>
<i>Відповідальні за проведення:</i>	<i>Ошега З.С., методист РМК</i> <i>Сайко С.В., учитель інформатики</i> <i>Червонокостянтинівської</i> <i>загальноосвітньої школи I-III ст.</i>

Мета: створення районної комп'ютерної мережі загальноосвітніх навчальних та дошкільних навчальних закладів району, наповнення інформаційного простору освітнім компонентом.

I. Теоретична частина

1. Електронна пошта.

Веб-пошта.

Програма Outlook Express.

Операції з електронними повідомленнями.

Адресна книга.

Етика електронного листування.

Спам.

2. Створення веб-сайтів.

Інтеграція Web ресурсів дошкільних закладів району в єдиний інформаційний простір Петрівського району.

Створення та підтримка Web-ресурсів в автоматичному режимі.

Розгляд різних засобів створення Web-сторінок у режимі On-line, Of-line.

Розміщення Web-сайта в мережі Інтернет.

Проблеми безпеки і захисту інформації на сайті.

Перегляд Web-сайтів ЗНЗ та ДНЗ Кіровоградської області.

Сайко С.В., учитель інформатики

Червонокостянтинівської ЗШ I-III ступенів

3. Презентація Web-сайта лабораторії інформаційних технологій КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського» (<http://www.lito.kr.ua/>).

Ошега З.С., методист РМК

II. Практична частина

1. Створення поштових скриньок ЗНЗ та ДНЗ.

2. Зміна шаблонів оформлення Web-сайта за допомогою SMS GOOMLA.

Керівники ЗНЗ та завідувачі ДНЗ району

III. Підсумки заняття

Додаток 2

Діагностична картка сформованості інформаційно-комунікативної компетентності вчителів комунального закладу «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія»

Примітка: 3 бали – високий рівень, 2 бали – середній рівень, 1 бал – низький рівень, 0 – відсутність показника

№ з/п	ІКТ-компетентність/грамотність учителя	0	%	1	%	2	%	3	%
1.	Знання про можливості комп'ютера, призначення його пристроїв і телекомунікаційних пристроїв, інтерактивної дошки								
2.	Знання про призначення програмних продуктів (Windows? MSOffice), їх основні функції								
3.	Знання про існування типів комп'ютерних мереж (зокрема Інтернет)								
4.	Уміння набрати та відформатувати текст за допомогою середовища текстового процесора								

5.	Уміння створити та відформатувати таблицю за допомогою середовища табличного процесора									
6.	Уміння створити електронну діаграму на основі табличних даних у середовищі табличного процесора									
7.	Уміння створити просту лінійну презентацію до уроку (виховного заходу)									
8.	Уміння створити презентацію до уроку (виховного заходу) з додаванням гіперпосилань, звуку тощо									
9.	Знання прикладного програмного забезпечення (ППЗ), електронних підручників з предмета									
10.	Уміння встановлювати прикладну програму на демонстраційний комп'ютер, користуватися проекційною технікою									
11.	Уміти знаходити, оцінювати, відбирати та демонструвати інформацію з цифрових освітніх ресурсів (ЦОР) (наприклад, використовувати матеріали з електронних підручників, посібників)									
12.	Уміння знаходити, відбирати інформацію (текст, фото, аудіо, відео тощо) з мережі Інтернет									
13.	Уміння обирати та використовувати програмне забезпечення (текстовий і табличний редактори, програми для створення буклетів, сайтів, презентацій) для оптимального подання різного типу матеріалів, необхідних для навчально-виховного процесу									
14.	Володіння методиками створення власного електронного дидактичного матеріалу									
15.	Використання ІКТ для оформлення тематичного планування									
16.	Використання ІКТ для моніторингу зі свого предмета									
17.	Використання ІКТ для оформлення різних звітів з предмета									
18.	Використання ІКТ для аналізу процесу навчання									
19.	Уміння сформувати власне цифрове портфоліо та портфоліо учня									
20.	Застосування інструментів організації навчальної діяльності учня (програми для тестування, електронні робочі зошити тощо)									
21.	Дистанційно підтримувати навчальний процес (наприклад, із застосування електронних журналів)									
22.	Організувати роботу учнів у рамках мережних комунікаційних проєктів (Інтернет-олімпіади, конкурси, вікторини)									
23.	Створення банку інформаційних матеріалів, тестових завдань									
24.	Прагнення до самоосвіти з ІКТ, ЦОР									

25.	Взаємодія та співпраця з батьками засобами ІКТ (електронна пошта, електронний журнал)								
26.	Уміння ефективно будувати процес спілкування з різними учасниками освітнього процесу засобами ІКТ:								
	- форум;								
	- wiki-середовище;								
	- блог;								
	- RSS-потік;								
	- підкаст.								
	Разом (сума балів)								

Узагальнені результати опитування вчителів ЗНЗ

Заклад: комунальний заклад «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія»

Загальна кількість учителів ЗНЗ: 25 (відповідали на анкети 24)

Узагальнена таблиця 1. Відповіді вчителів на запитання № 1, № 2

Запитання	Кількість учителів з міста	Кількість учителів із сільської місцевості
Вік учителів:		
- 20-35 років;		
- 36-50 років;		
- 51-65 років;		
- більше 65 років.		
Загальна кількість:		
Стать учителів:		
- жіноча;		
- чоловіча.		
Загальна кількість:		

Узагальнена таблиця 2. Відповіді вчителів на запитання № 3

Запитання: Який предмет викладає вчитель?	
Українська мова і література	
Зарубіжна література	
Математика	
Історія	
Географія	
Хімія	
Фізика	
Християнська етика	
Інформатика	
Біологія	
Англійська мова	
Художня культура	

Узагальнена таблиця 3. Відповіді вчителів ЗНЗ на запитання № 4

Запитання	Початковий	Активний користувач	Експерт
Рівень володіння інформаційно-комунікаційними технологіями			

Узагальнена таблиця 4. Відповіді вчителів ЗНЗ на запитання № 5-6

Запитання	Кожного дня	Один або декілька разів на тиждень	Один раз у два тижні	Декілька разів на місяць	Декілька разів у семестр	Ніколи
Як часто Ви використовуєте комп'ютери для проведення уроків?						
Як часто Ви використовуєте Інтернет для проведення уроків?						

Узагальнена таблиця 5. Відповіді вчителів ЗНЗ на запитання № 7

Запитання	Ніколи	Іноді	Майже на кожному уроці
Чи використовуєте Ви програмне забезпечення для тестування учнів?	5	16	3

Узагальнена таблиця 6. Відповіді вчителів ЗНЗ на запитання № 8-16

Запитання	Не допомагає	Зовсім мало	У більшій мірі	Абсолютно згоден
Допомагає учням у вирішенні тієї чи іншої проблеми, підготовці домашніх завдань				
Допомагає учням отримати необхідну інформацію				
Спонукає учнів до продуктивної колективної роботи				
Збільшує зацікавленість учнів навчанням				
Розвиває в учнів критичне мислення				
Допомагає учням у навчанні				
Сприяє покращенню співпраці між вчителем та учнем				
Сприяє підвищенню якості проведення уроків				
Покращує доступ до необхідної інформації та збільшує інформаційну базу, необхідну для підготовки до уроків вчителем та учнем				

Узагальнена таблиця 7. Відповіді вчителів ЗНЗ на запитання №17-18

Запитання	Користуюсь домашнім комп'ютером	Відвідную комп'ютерний клуб	Користуюсь комп'ютером у знайомих	Інше
Чи маєте Ви можливість використовувати комп'ютерну техніку поза навчальним процесом?				
Чи маєте Ви доступ до мережі Інтернет поза школою?				

Найсуттєвіші побажання вчителів щодо необхідності оволодіння комп'ютерною грамотністю.

Додаток 3

План
постійно діючого семінару
директорів та заступників директорів з навчально-виховної роботи
загальноосвітніх навчальних закладів району

Проблема: Упровадження ІКТ у навчально-виховний процес та адміністративну управлінську діяльність. Інформаційні управлінські технології.

Мета: ознайомити заступників директорів з навчально-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів з основами використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі та управлінській діяльності; сприяти використанню інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі та впровадженню проектів «Відкритий світ», «Класна оцінка», «Шлях до успіху», «Школа-новатор».

1. Теоретична частина

1. Упровадження інформаційних технологій в організаційно-педагогічну діяльність заступника директора з навчально-виховної роботи сучасної сільської школи.

Ошега Зоя Семенівна, методист РМК

2. Використання Інтернет-технологій у практичній діяльності заступника директора.

Ошега Зоя Семенівна, методист РМК

3. Про участь ЗНЗ району в проектах «Відкритий світ», «Шлях до успіху», «Школи-новатори».

4. Створення Wiki-статей.

Сайко Сергій Валентинович, керівник РМО вчителів інформатики

5. Про можливості використання порталу «Класна оцінка» у районі.

*Сайко Сергій Валентинович, керівник
РМО вчителів інформатики*

II. Практична робота

1. Створення електронної скриньки та відправлення повідомлень.

2. Реєстрація та створення безкоштовного освітянського сайту на платформі «EDUKIT».

Ошега Зоя Семенівна, методист РМК

Додаток 4

План

навчання методичного активу вчителів початкової школи

Члени активу: голови ШМО, РМО, керівники ШППД, ШПМ, творчих груп, майстер-класів.

Проблема: Роль методичних формувань у підготовці вчителя початкової школи з основ ІКТ.

Мета: збагачення методичного арсеналу вчителів початкової школи; удосконалення педагогічної майстерності; ознайомлення та оволодіння інформаційно-комунікаційними технологіями й новаціями в навчально-виховному процесі початкової школи; формування інноваційної культури, професійної компетентності педагогічних кадрів та творчої педагогічної позиції в умовах оновлення змісту початкової освіти.

Засідання 1 (жовтень 2011 року)

Тема: *Текстовий процесор Microsoft Word.*

Теоретична частина

1. Робота в Word. Початок роботи в Word.

2. Створення документа, рух по тексті.

3. Опції меню програми, панелі інструментів. Вставка символів, табуляція, лінійка.

4. Ілюстрування документів. Графічні об'єкти, їх обробка. Малюнки, написи.

5. Створення таблиці, автоформат для таблиць. Вкладені таблиці; перетворення тексту в таблицю і навпаки.

6. Збереження документа, його друк.

Робота в парах

- Формулювання цікавих завдань для вчителів на використання можливостей текстового редактора.

- Аналіз набраного тексту та символів у тексті.

- Типове у створеній таблиці та графічних об'єктах.

Індивідуальна робота

- Відформатувати запропонований документ та здійснити його ілюстрування, створити таблицю за зразком, виконати найпростіші операції з нею.

- Створити дидактичні матеріали за зразком.

- Визначити об'єкти, які можна опрацювати в середовищі текстового редактора.

Засідання 2 (листопад 2011 року)

Тема: Електронні таблиці Excel.

Теорія

1. Початок роботи в Excel.

2. Введення та відображення даних.

3. Можливості табличного процесора Excel для створення діаграм, тестових завдань.

4. Таблиці та їх використання у навчальному процесі.

5. Робота з даними в середовищі табличного процесора. Фільтр. Розширений фільтр.

6. Обчислення в середовищі табличного процесора. Логічні функції. Статистичні функції.

Робота в парах

- Аналіз побудованих діаграм.

- Типові помилки при створенні діаграм.

- Помилки в обчисленнях у середовищі табличного процесора.

Індивідуальна робота

- Форматування даних, поданих у табличному процесорі.

- Побудова зведених таблиць.

- Побудова діаграми за даними таблиці.

Засідання 3 (грудень 2011 року)

Тема: Основи Microsoft Office PowerPoint, Publisher.

Теорія

1. Початок роботи PowerPoint. Опції меню програми, панелі інструментів.

2. Створення найпростіших стандартизованих презентацій.

3. Формування інформаційного вмісту презентації, ілюстрування презентації.

4. Використання в презентаціях об'єктів мультимедіа та анімаційних ефектів, озвучення презентації. Відтворення презентацій.

5. Початок роботи Publisher.

6. Опції меню програми, панелі інструментів.

7. Створення найпростіших стандартизованих публікацій, буклетів.

8. Формування інформаційного вмісту публікацій, буклетів, ілюстрування публікацій, буклетів.

Робота в парах

- Аналіз створеної презентації відповідно до вимог.
- «Навчаючись – вчися». Анімація. Оформлення презентацій.
- Визначення основних вимог до створення презентацій.

Індивідуальна робота

- Створення власної презентації та буклета з досвіду роботи.

Засідання 4 (січень 2012 року)

Тема: Інтернет та електронна пошта.

Теорія

1. Пояснення основ глобальної мережі Інтернет.
2. Меню та панель інструментів. Робота з гіперпосиланнями.
3. Пошук в мережі Інтернет. Правила спілкування в ній.
4. Призначення форумів та правила роботи у форумах.
5. Робота з поняттями, пов'язаними з електронною поштою. Створення поштової скриньки на поштовому веб-сервері.
6. Спілкування по скайпу.

Робота в парах

- Чому навчати в браузері.
- Пошук інформації в Google.
- Пошук графічних зображень та звуків. Збереження веб-сторінок у різних форматах.
- Надсилання електронних листів, надсилання вкладень, одержання та створення відповідей на електронні повідомлення.

Індивідуальна робота

- Знаходження інформації на сайтах відділу освіти, КОІППО, МОН.
- Створення поштової скриньки на поштовому веб-сервері.

Заповнення вихідної анкети.

Додаток 5

Програма районної науково-практичної конференції «Інформаційно-комунікаційні технології та їх роль в освітньому процесі»

Місце проведення: комунальний заклад «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа II-III ступенів – гімназія» (актова зала).

Дата проведення: 22 травня 2012 року.

Відкриття конференції. Вітальне слово.

Пленарна частина

Сучасні інформаційні технології в освітню систему

Москалець Григорій Леонідович, начальник відділу освіти Петрівської районної державної адміністрації

Інформаційно-комунікаційні технології в освіті Петрівщини

Ошега Зоя Семенівна, методист районного методичного кабінету

Вплив ІКТ на формування особистісних якостей учнів загальноосвітніх навчальних закладів

Дорошенко Наталя Віталіївна, методист-психолог районного методичного кабінету

Створення інформаційного середовища для забезпечення якісної освіти в загальноосвітньому навчальному закладі

Гавриленко Наталія Анатоліївна, директор Червонокосянтинівської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у методичній роботі з педкадрами та управлінській діяльності

Мисік Оксана Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи Петрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Інтернет-вікно в навчально-виховному процесі

Бондарева Неля Петрівна, учитель інформатики Іскрівської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Web-сайт у роботі заступника директора школи

Погорела Тетяна Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи Володимирівської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Формування здоров'язберігаючої компетентності учнів початкових класів під час роботи в мережі Інтернет.

Круглик Світлана Миколаївна, учитель початкових класів Червонокосянтинівської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Використання ІКТ у роботі бібліотекаря

Вершок Наталя Борисівна, методист районного методичного кабінету

Секція 1

Створення ефективної освітньо-інформаційної інфраструктури як нової культури управління та організації навчально-виховного процесу

(Директори та заступники директорів
з навчально-виховної роботи; конференц-зал)

Керівники секції:

Москалець Григорій Леонідович, начальник відділу освіти Петрівської районної державної адміністрації;

Лепська Ольга Павлівна, завідувач районного методичного кабінету.

Форма проведення: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Шкільний сайт – ефективний інструмент освітніх можливостей для навчання учнів та вчителів.
2. Інформаційно-комунікаційні технології в управлінській діяльності.
3. Інформаційні технології в роботі заступника директора з навчально-виховної роботи.
4. Підготовка педагогічних працівників до впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес.
5. Використання ІКТ та можливостей Інтернету в навчанні та вихованні дітей.
6. ІКТ як необхідна умова ефективного впровадження профільного навчання.
7. Методичне керівництво комп'ютерною підтримкою уроків у системі управління загальноосвітніми закладами.

Секція 2

Використання ІКТ на уроках у початковій школі

(Учителі початкових класів; кабінет математики)

Керівник секції:

Ошега Зоя Семенівна, методист районного методичного кабінету.

Вступне слово з проблеми засідання секції вчителів початкових класів

Ошега Зоя Семенівна, методист районного методичного кабінету

Організація розвивального середовища учнів початкових класів засобами ІКТ

Спичка Наталія Василівна, учитель Чечеліївської загальноосвітньої школи I-III ступенів

Упровадження ІКТ під час уроків у початковій школі
Москаленко Алла Романівна, учитель Петрівської загальноосвітньої школи І ступеня

Використання ІКТ на уроках розвитку зв'язного мовлення в початкових класах

Філіпова Світлана Миколаївна, учитель Луганської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання ІКТ на уроках як засіб підвищення якості навчальних досягнень учнів

Єфімова Юлія Сергіївна, учитель Іскрівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Фрагмент підсумкового уроку з природознавства в 4-ому класі з теми «Охорона природи в Україні» з використанням ІКТ

Капустинська Тамара Василівна, учитель Петрівської загальноосвітньої школи І ступеня

Фрагмент підсумкового уроку з української мови в 3-ому класі з використанням ІКТ «До іменника на гостину»

Герасименко Наталія Григорівна, учитель Петрівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання комп'ютера на уроках у малокомплектній школі

Воронцова Лариса Володимирівна, учитель Водянського НВК.

Секція 3

ІКТ на уроках з предметів фізико-математичного циклу
(Учителі фізико-математичного циклу; кабінет інформатики)

Керівник секції:

Швець Тетяна Миколаївна, методист районного методичного кабінету

Вступне слово методиста з проблеми використання ІКТ на уроках фізико-математичного циклу

Швець Тетяна Миколаївна, методист районного методичного кабінету

З досвіду роботи. Використання ІКТ на уроках математики.

Родзінська Юлія Квентинівна, учитель математики Луганської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання програми Notebook 10 на різних етапах уроку інформатики

Царук Олеся Яківна, учитель інформатики комунального закладу «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа ІІ-ІІІ ступенів – гімназія»

ІКТ на уроках інформатики з використанням програмного забезпечення Notebook

Лазарчук Галина Олександрівна, учитель інформатики Володимирівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Розвиток логічного мислення учнів на уроках математики шляхом упровадження ІКТ

Гуцина Ірина Володимирівна, учитель математики Новостародубської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання ІКТ на уроках математики

Самойленко Людмила Анатоліївна, учитель математики Богданівської загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів

Використання мультимедійних презентацій на різних етапах уроку математики

Буряк Анна Вікторівна, учитель математики Ганнівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Формування ІКТ-компетентностей учителів та учнів на уроках інформатики

Сайко Сергій Валентинович, учитель інформатики Червонокосянтинівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання презентаційних технологій на уроках фізики та астрономії

Бренчук Наталія Володимирівна, учитель фізики Червонокосянтинівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання презентацій на різних етапах уроків математики

Лабзіна Інна Анатоліївна, учитель математики Червонокосянтинівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Секція 4

ІКТ на уроках з предметів суспільно-гуманітарного циклу

(Учителі суспільно-гуманітарного циклу)

Керівники секції :

Суліма Дмитро Олександрович, методист районного методичного кабінету;

Яновська Людмила Євгеніївна, методист районного методичного кабінету.

Урок-презентація з літератури, як одна з нестандартних форм активізації розумової діяльності учнів

Максімова Людмила Миколаївна, учитель світової літератури Новостародубської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

ІКТ-супровід уроку світової літератури

Узлова Людмила Альфредівна, учитель світової літератури Балахівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання ІКТ на уроках словесності як засіб підвищення ефективності навчальної діяльності учнів

Галіба Олена Миколаївна, учитель української мови Ганнівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання ІКТ на уроках англійської мови

Мітякова Ольга Леонідівна, учитель англійської мови Балахівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

ІКТ як засіб розвитку комунікативних навичок учнів на уроках англійської мови

Іщенко Марія Мирославівна, учитель англійської мови Чечеліївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів шляхом застосування ІКТ

Висоцька Яна Сергіївна, учитель хімії Чечеліївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Активізація мислення учнів на уроках біології за допомогою ІКТ-навчання

Шам Алла Леонідівна, учитель біології Чечеліївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Конструювання уроків географії з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

Яцун Олена Григорівна, учитель географії Червоносільської загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів

Використання програми PowerPoint для розвитку творчого потенціалу учнів на уроках географії

Басько Валентина Іванівна, учитель географії Балахівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Фрагмент уроку Всесвітньої історії з використанням програми Notebook

Великант Людмила Анатоліївна, учитель історії Петрівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Використання ІКТ на уроках християнської етики

Царук Михайло Анатолійович, учитель християнської етики комунального закладу «Петрівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа ІІ-ІІІ ступенів – гімназія».

**Інформаційна компетентність
суб'єктів освітнього простору
загальноосвітнього навчального закладу:
проблеми та шляхи їх вирішення**

(З досвіду роботи Ошеги З. С., методиста методичного кабінету
відділу освіти Петрівської районної державної адміністрації)

Підписано до друку 15.02.2016 р.
Формат 64x80/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк – принтер. Тираж 100 прим.
Зам. № 228

КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», вул. Велика Перспективна, 39/63,
Кіровоград, 25006

Віддруковано в лабораторії інформаційно-методичного забезпечення освітнього
процесу КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», вул. Велика Перспективна,
39/63, Кіровоград, 25006